

اجتهاد

نومرو ۱۴۴

۱ مارت ۱۹۲۲

Adresse
Idjtihad Constantinople

Téléph: St. 865

حياتی، فلسفی، اجتماعی فکر غزته سی

«اون یدنجی سنه تأسیسه»

اداره خانه سی
جفال اوغلنده «اجتهاد نوی»

تلفون: استانبول ۸۶۵

مذهب بهاء الله — دین امم

امین عالی بك برادر من اوج نسخه (اجتهاد) ده اوج مقاله ایله بهائی لکاتك بارز خطوط و شائانی کوستردی. بن بو کون بهائی لکي داهاسر بع بر نظره کوزدن کچیره حکم و بهائی لکات خلاصه الخلاصه مابه التیز صفتی تقریر ایده حکم.

بهائی لك بیر دین مرحمت و محبت در. فقط بیر دین تعدی و خصومت اولان دین، هانکی دین در؟ دینله بیلیر. حضرت عیسی «بیری بیریکزی سویکزی» دیمه دیمی، جهان محبت و صباغ و غط ایتمه دیمی؟ حضرت محمد «رحمة للعالمین» اولاراق کله دیمی و «لاتباغضوا ولا تباغضوا ولا تباروا ولا تحاسدوا وكونوا باعباد الله اخواناً» یعنی بیری بیریکزه بعض ایتمه یکنز، بیری بیریکزك موجب اداری اولمایکنز، بیری بیریکزه حسد ایتمه یکنز ای عباد الله، هب قاردش اولکنز دیمه مشمیدر؟ ینه بزم بو پیغمبر ذی شامز «المسلم من سلم الناس من يده ولسانه» یعنی مسلمان او کیسه در که انسانلر اونك آلنک و دینك شرندن امین بولونورلر دیمه مشمیدر؟ بانا دیمه جکک که ینه عینی ذات دگیدر که قاتلوا فی سبیل الله، دیمشدر. اول: موضوع و مؤسس اعتقاد منجه بو بیر حدیث دکل، آیه در. و «قاتلوا» اللهك سوزیدر والله «لا یسئل عما یفعل» در. ثانیاً قاتلوا کله سنی آلمانلر Kaempfen sie، فرانسزلر Combattez-vous کله لر یله ترجمه ایتمشادر. یعنی قاتلوا فی سبیل الله، دیمکله، «جاهدوا فی سبیل الله» دیمک آره سنده فرق یوقدر. بونلر بوبله اولماقله برابر ماقعات تاریخیه عیسویتک ده، محمدیتک ده بو رحمانه ره نسیبلر

اوزرنده قالمادیقی دها قاطع و حجاب انکیز بیر صورتده کوستروب طور ماقده در. «غزوه» لر، «سهن بارتلمی» لر، اهل صلیب سفرلری الخ هیچ ده شیمه مرحمت و سلامت اثرلری دکدرلر. از جمله، «بی قریظه» قیله سنک ارککارینک قفالری کسیلوب بیر قویوه آتیلد یقندن سوکره قادین و چو قفلرینک جاریه و کوله اولاراق صاتیلمالرینک امر اولونماسی و قفالری کسیلوب ختدقه آتیلان سکیز یوز اسیردن عمر وک کنج و کوزل قیزی (ریحانه) نک نفس رسالتپناهی ایچین طرف رسالتپناهییدن تفریق [] بالطبع شیمه مرحمت ایله قابل تألیف کورولمز.

هر دین، مرحمت و اخوت تأسیسی ایچین کلشدر. فقط بیر انسان هانکی دینده اولاراق دوغدی ایسه او دینده قالماسنه هیچ مانع اولماق سزین و انسانه، کندیسینی دین اولاراق قبول ایتدیره بیله خک بیر ماهیتده بیر دین کورولمه مشدر. بودین آنجاق بهاء اللهك و اوغلو عبدالههانك و غط و تأسیس ایتدیکی دین مرحمت و محبت در. بهاء الله: «انسانلر آرد سنده تخم نفاق اگمکدن، کوکلره

ریب و شبهه دیکنلری دیکمکدن مساقینکیز. سلسیل

صاف عشقی بولاندیراجاق، عطر محبتی اوچوراجاق بیرشی

یا بایکیز. حیاته قسم ایدرم، که سز عشق و محبت ایچین

یارادیلدیکیز، کین و نفرت ایچین دکل. [] «دیور»

بوسبحانی و حقیقه رحمانی سوز، هر عصره و بالخاصه بوعصر انسانیته سویلنمه سی و تکرار ایدیلنمه سی و روحلره دریندن درینه انفاذ اولونماسی الزم اولان بیر سوز در.

[۵] کتاب المنهر فی اخبار البشر، ابوالفدا. صحیفه ۶۹

[۶] عبدالها - لوح حکمت.

شیخ سعدی ده :

مردی، که ملک سراسر زمین
نبرد که خونی چکد بر زمین .

یعنی :

انسانلغہ میں ایدرم کہ بوتون جهان
دکز کہ طور اغہ اولایر قطره قان روان .

دیمشدی . بین الام و بین البشر محبتی ، مرحمتی ، صلیحی
بر آیین حالته قوان و بونا لازم کان نور و حرارتی و یرن
بیر مرشد ، حضرت بهاء الله دن اول کور و لمادی . حرارتی و یرن
دیدم . فهم دینی ایله فهم علمی آره سنده کی فرق ، دها ساده
سویله یلم ، عام ایله دین آره سنده فرق شوذر ، که علم ، حرارت سز
بیر نوردر ؛ دین ، نور سز بیر حرارت در . علم اولسه اولسه بیر
قدش کونشی اولاییلیر . هیچ ایصیتما یان اشعاسی آلتنده
صو ثوقدن طونوب اوله بیلیرز . دیگر بیر یرده ده سویله نیلمش
اولدینی وجهله ، حرارت دیمک عینی زمانده حرکت دیمک درده .
محرك اولماق نورک دکل ، حرارتک شانی در . یونکله برابر
دین ، علم محض اولماسده دائمًا موافق عقل در . و بویله
اولماق دینک شرط وجودی و شرط بقا سیدر .

شارع اعظممز :

«الدين هو العقل لادين لمن لا عقل له»

یعنی دین عقلدر ، عقلی اولمایانک دینی یوقدر . [۰] دیمشدر .
بهاء اللهک تأسیس ، عبدالبهائک تنظیم و نشر ایتدیکی
بهائیک عقل ایله متعارض هیچ بیر فکری ، هیچ بیر حکمی
احتوا ایتمه مکده در . یعنی بهائیک ضیائشار بیر حرارت در .
بیر حرکت مظلله و غیر مضینه دکلدر . بی سببیه سی اونی
جهان شمول و ملل محیط بیر آیین صالح و محبت اولمایه
دوغرو کونور مکده در . مرحمت و اخوت تعلیم ایدن
بیر پیامبر حق ، تدهیش سز ، صلاح سز اولاراق کشور
قلوبده کی فتوحاتی اکیال ایدر و پیغمبر اولدینی هیچ
ادعا ایتمه دیکی حالده یوکسک روحلر عالنده اک بویوک
مشعله حق و علا اولان بویوک بیر یورکک دیدیکی کبی :

« زخما برداشتیم و فتحها کردیم ولیک

هرگز از خون کمی رنگین نشد میدان ما » [۰]

فتون و فلسفه - صحیفه ۱۵۶

[۰] « یاره لر آلدی ، فتوحات یابدی ، فقط میدانمز هیچ بیر
کیمه نیک قابله قیزله بویاعادی » دیمک در .

دیه بیلیر . عالمده رحمة اولاراق ، دنیا به کونده ریلنلرک
ویا کلنلرک شانلرنده اولدور و ملک واردر ؛ فقط اولدور ملک
اصلا ! اونلر :

« سو ، یان ، عشق و محبت یولنده اول ، یاز
موسمنک سمانی کبی یورکک آتشله ، کوزلرک یاشله
طولو اولسون ؛

سنده یکی بیر حیات محبتکار باشلا سین ، سنده کی سرور
و املی آرتیر اراق ، بویوته رک انسانیتده کندی وجود
معظمکی گور ، انسانیتک امیدلرینی ، نشئه لری ،
کوز یاشلرینی بنسه ؛

بیر رابطه ، اصلا قیریلاناسی لازم نازک و صمدانی
بیر رابطه اولان مرحمت ، سنی کافه موجودات ایله بیر لشدیرر ،
سیلرینی دها ای آکلار اراق کناهی معذور گورو بوسه سنی ،
روحک ، محزونلره کوتورسون ؛

هر کسده مسعود اولماق آرزوسنی تصدیق و تسلیم
ایده رک و فناء قلرنده اکثریا اجداد لرینک کناهی کوره رک
اونلر ایچین پر رافت ، شفیق و محبتکار ، حکیم ، محبت نعمتلرینی
بوتون مخلوقاته توزیع ایدر [۰] »

دیرلر و او یله ده یاپارلر .

« لما تقولون ما لا نفعلون ؟ » یعنی یانما دیقلر یکیزی ، یاپیلناسی
لازم کان شیلر دییه نیچین سویله یورسکمز ؟ استطاقنه اصلا
معروض اولمازلر .

« موم اشک یرزدر : طامله طامله جومر حیاتی آقیتبر ،
تا که بو دو کدیکی باشلرله نشر نور ایتسین . ایشته بو ،
سزک ایچین بیر مثال امتثال ، بیر تمثال اولمالی در »
دییه ن عبدالبها حقیقه " بیر مشعله کبی یانمش ، بیکلرجه
مشعللر ایقاد ایتدیکدن صو کره باشقا جهانلرده ینه
یانما به کیشمش در .

حیات و کائنات آسوده در آغوش ورنده

دکل دین خصوصت دیتمز دین محبتدر ؛

لسان وجدیدر اشعار صر و جدان توحیدک

روان عود مزده تیره یین قلب طبعه تدر ؛

[۰] دلستنی مولانا - صحیفه ۹۳، ۹۱، ۲۶

روحنده کی معظم بانغبین لازمیدی. تنویر ایتیک و عینی زمانده ایصیتماق ایچین یانان روحانی و روحانی بیر بانغبین .
۱۹ شباط ۱۹۲۲ اجتهاده وی هجر المهر و ربیع

قطعه سنده عبدالهانی و بهاء الهی تشیط واحیا ایدن
در حی زئم ایتشدک. فقط بوقیو یلجمدن نه قادر حرارت
و نور انتشار ایده بیلیر ؟ جهانی ایصیتماق ایچین بهاء اللهک

ملی تبیلر

آناطولی مجهول بر اولکده در

عزیز آرقاداشم اسماعیل حقینک آقشام هنر نه سنده
نشر ایتدیکی « آناطولی مجهول بر اولکده در » مقاله سنده
علی بها بک طرفندن « اجتهاد » ک ۱۴۰ نجی نومرو .
سنده سرد ایدیلان اعتراض نظر دقیمی جلب ایتدی .
بناء علیه بومهم مسئله حقنده دوشوندکلرمی بنده قیصه جه
عرض ایتک ایتورم .

اسماعیل حقینک مدافعه ایتدیکی نقطه نظر : « آناطولینک
آفریقا ایچلری قدر مجهول اولدینی و بورانک بالخاصه
احوال بشریه سی ، حیات و مدنیتی طایفه بیلجه بک برانک
موجود بولونمادی » در . علی بها بک بوکا قارشی اجنبی
لسانلرنده آناطولی حقنده یوزلرجه اثرل اولدینی ،
و « لایزبغ » دهکی « کوستا و فوق » کتبخانه سندن بوکا
عند مفصل قاناوغار کتبخانه بیلجه چکنی ادعا ایدیور . بنجه
بو ایکی مدعاده بک ایی قابل تألیفدر . باقیکنز ناصل :

آناطولینک تورک استیلا سندن اولکی تاریخی ، جغرا-
فیاسی ، اتنوگرافیاسی حقنده شیمدییه قدر پک چوق
تدقیقات یاییامشدر ؛ علی بها بک بونده حق وار . فقط
اسماعیل حقیده بونی انکار ایتیمورک . اونک ادعایی
« تورک استیلا سندن صوکرانکی آناطولی » حقنده در ؛
و بونده بردن کوکه قدر حقیقیدر . چونکه تورکلرک
آناطولی بی استیلا سندن صوکرانکی دوره لر حقنده و بو
کونکی آناطولی اتنوگرافیاسنه دائر تدقیقات علمیه هنوز
پک ابتدائی بر دوره بولونیور . آناطولینک بو دوره
عائد تاریخ و اتنوگرافیاسیله پک یاقیندن علاقه دار اولدیغ
کی ، سنه لردن بریده آناطولینک تورکلردن صوکرانکی
تاریخ دینسی حاضر لامقوله مشغول ؛ بناء علیه بومسئله دهکی
فکرلرم علی العاده بر قون مجرددن عبارت دکلددر . فی الحقیقه
تورکلر دورنده کی آناطولی حقنده مختلف اجنبی لسانلرنده
اسمکی و یکی یوزلرجه کتابلر ، مقاله لر موجوددر ؛ بو

مسائلده اختصاصی اولمالان بر ذات بو یوزلرجه کتاب
و مقاله بی کورنجه آناطولینک ایدن ایی به تدقیق ایدیلش
اولدینی ظن ایده بیلیر . لکن بونلر آراسنده بوکونکی
ایجابات علمیه کوره « حائر قیمت » عد ایدیلجه بیلجه بک
اثرلر پک نادردر . « فیلدیسون » کی بعض مدققلرک
آناطولی جغرافیای طبیعی و اقتصادی حقنده کی اثرلرله
« رامزه ی کوی لوسترنج » کی قیمتلی مؤلفلرک آناطولی
جغرافیای تاریخی سنده دائر یازدقلری شیلر ، شبه سز
اهال ایدیلجه بک اثرلر دکلددر . « غلوق » ، « سارره »
کی بعض مدققلرک آناطولی صنایع نفیسه سی حقنده کی
محصوللری . شایان دقتدر . لکن بونلر ابتدائی ماهیته
برر باشلانفج مثابه سنده در . هله اتنوگرافی ، لسان ،
تاریخ ساحه سنده بونلر قدر بیلجه برشی یوقدر ؛ سلجوقی
تاریخک آناطولی سلجوقیلری فصلی ، طوائف ملوک
تاریخی ، عثمانی تاریخنک ایلک دوره لری پک کشیف بر
مجهولیت ایچنده در . بو مسائل حقنده شمدییه قدر
- پک محدود منبعلره استناد آ - یاییلمش اولان تبعات ،
باشدن باشه بیقلمغه محکومدر . بها بکی بو خصوصده
اقناع ایچون کوچوک بر مثال کوستره حکم :

برلین دارالفنون هیئت تدریسه سندن اولوب
اوروباده کی بوتون شرق مجموعه لرنده « تورقو لوزی »
حقنده شایان دقت اثرلر نشر ایدن « فرهنج باینقر »
آدلی مقتدر بر مستشرق ، اخیراً « ده رایسلام » مجموعه سنده
« بدرالدین سیماوی » حقنده بویوک بر اثر نشر ایتدی ؛
اوروباده آناطولی حقنده یاییلمش اسمکی یکی بالعموم
تدقیقاته شایان حیرت بر صورتده واقف اولان بو مقتدر
طالم ، بوتون غیرت و ذکاسنه رغماً ، آناطولی تاریخ
دینسی حقنده کی بو اثریله معلومات موجودیه هیچ برشی
ضم ایده ممشدر . و یانه ده انتشار ایدن « عثمانی تاریخی
مجموعه سی » نک دردنجی نسخه سنده قریباً حقیقه حق
اولان کوچوک بر « تنقیدنامه » ده بو اثرک اسباب ضعفی